

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Štrausová Jana

Název práce: Nová náboženská hnutí současnosti. Kruh přátel Bruna Gröninga

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Mildnerová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uvedte, do jaké míry byl naplněn):*

Cílem bakalářské práce, tak jak si ho vytyčila autorka, bylo popsat ideologii a fungování náboženské společnosti Kruh přátel Bruna Gröninga se zvláštním zřetelem na fenomén duchovního léčitelství. Nedílnou součástí práce bylo také zasazení tohoto v českém prostředí poměrně neznámého náboženského hnutí do kontextu současné tzv. nové religiozity. Cíl práce byl dle mého názoru naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Předložená bakalářská práce vychází ze studia a analýzy poměrně omezeného množství sekundárních pramenů vztahující se přímo tématu a je založena na krátkodobém terénním výzkumu v lokalitách Plzeň a České Budějovice. Vzhledem k neprobádanosti zvoleného tématu v českém prostředí a nedostupnosti literatury, která by fenomén Bruna Gröninga mapovala, považuji tuto práci za průkopnickou a velmi originální.

Práce je rozdělena do dvou hlavních oddílů. V první teoretické části je nastíněn fenomén nových náboženství v Evropě v kontextu společenských událostí 20 století, příčiny jeho vzestupu a konceptuální vymezení jednotlivých termínů s ním spojených (sekta, nová náboženská hnutí, náboženství). Pozornost je také věnována problematice novodobého léčitelství a alternativní medicíny. Teoretický oddíl připravuje živnou půdu pro analýzu a interpretaci fenoménu Bruna Gröninga, již se zabývá následující kapitola založená na datech z terénního výzkumu. Autorce se dle mého názoru podařilo oba celky úspěšně propojit.

Empirická část práce se věnuje biografii zakladatele studované náboženské společnosti, základům jeho učení, duchovnímu odkazu, a způsobům jeho výkladu Gröningovými následovníky jak na rovině náboženské praxe tak věrouky. Jelikož se jedná o náboženské hnutí na pomezí léčitelského kultu, zvláštní pozornost je věnována ideologii a způsobům léčení založeném na konceptu *heilstromu* (božího proudu), náboženské konceptualizaci nemoci a těla a v neposlední řadě také problematice charismatu léčitele. V tomto oddíle obsahujícím řadu fascinujících poznatků ze života členů daného náboženského uskupení nicméně postrádám detailnější případové mini studie „vyléčených pacientů“, jejichž příběhy by lépe ilustrovaly celý terapeuticko-náboženský proces.

V další části statě pojednávající o organizační struktuře a fungování náboženských uskupení Kruhu přátel Bruna Gröninga obsahující také popis průběhu náboženských seancí oceňuji autorčin smysl pro detail, pro antropologa tolik nezbytný. V tomto oddíle by stálo za snahu zaměřit se blíže na sociální

vztahy mezi jednotlivými členy nejen v rámci Kruhu, ale také na jejich vztahy s vnějším sociálním okolím (rodina, práce aj).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev autorky je kultivovaný a čtivý. Myšlenky a také jednotlivé kapitoly textu na sebe logicky navazují, citace i odkazy jsou řádně označeny a odkazují na úplný seznam bibliografie na konci práce. Práce je vhodně doplněna o obrazové i textové přílohy, které čtenáři doplňují celkový obraz náboženského hnutí.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Předloženou bakalářskou práci hodnotím celkově jako velmi zdařilou. Autorce se na 57 stranách hutného textu podařilo vystihnout podstatu studovaného náboženského hnutí, zasadit jej do kontextu současného rozvoje nových náboženských hnutí a uspokojivě analyzovat a interpretovat jeho jednotlivé dílčí aspekty. Hlavní přínos práce Jany Štrausové spatřuji zejména v empirické části práce založené na terénním výzkumu, jenž přinesl nové, neotřelé data z oblasti u nás téměř neprobádaného a poměrně uzavřeného náboženského hnutí. Předloženou práci bych po menších úpravách doporučila k publikaci, alespoň ve formě studie.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

- 1) Do jaké kategorie nových náboženských hnutí byste zasadila náboženskou skupinu Kruh přátel Bruna Gröninga?
- 2) Jak konceptualizují stoupenci Bruna Gröninga nemoc a jakými způsoby může být dle jejich názoru léčena?
- 3) Jaké jsou příčiny vzestupu nových náboženských hnutí u nás?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně

Datum:

22. 5. 2012

Podpis:

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Jana Štrausová

Název práce: Nová náboženská hnutí současnosti - Kruh přátel Bruna Gröninga

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): PhDr. Tereza Zíková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Tématem práce je popis nového náboženského hnutí - Kruhu přátel Bruna Gröninga v České republice, která dle autorky „nebyla dosud nikým podrobně popsána“, jak uvádí v úvodu (s.1). Takto koncipované autorčiny snahy (popis určitého hnutí) byly v zásadě naplněny, i když tím je „cíl práce“ trochu „nízký“ – postrádá jakoukoliv analytickou či interpretační rovinu; autorka v úvodu další bližší charakteristiku cíle práce neuvádí.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Jak uvádí autorka již v úvodu, je práce rozdělena na tři části: metodologickou, teoretickou a empirickou. Oceňuji, že autorka již v úvodu nastínila srozumitelně a přehledně strukturu práce. V části metodologické autorka slibuje reflexi z terénu a metodologické problémy práce (s. 2), ovšem ve vlastní kapitole o metodologii (s. 4–5) toto schází, resp. zde zmiňované informace jsou k vymezení metodologického zázemí práce spíše doplňkové.

Teoretická část práce je koncipována vhodně, autorka by zde mohla využít více původních děl - necitovat tolik informací „z druhé ruky“ (Weber, Luckmann, Ingelhart, Birth – vše citováno dle Lužný). Empirická část práce začíná převyprávěním života Bruna Gröninga dle „promovidea“ Kruhu přátel Bruna Gröninga. Autorce zde schází jakákoliv reflexe tohoto zdroje! Uvádí zde jakési historky ze života Gröninga („nezúčastňoval se divokých šarvátek“, u rodičů nenacházel pochopení“, „odmítal ve válce zabíjet a pomáhal zraněným“ – s. 29, aj.), které nijak neinterpretuje, nevztahuje k teoretickému rámci práce, k získaným poznatkům z pozorování, nezanechává si od těchto informací určitý odstup, dané zdroje (zejména zmiňované video) nejsou předmětem analýzy, ale jsou brány za regulérní zdroj informací.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce práce splňuje nároky na bakalářskou práci. Text je vcelku přehledně členěn do kapitol, má logickou strukturu. Přílohy jsou vhodné. U parafrázi citovaného díla není uveden odkaz na přesnou stránku (či rozsah stran) citovaného díla. Nerozumím rozdělení zdrojů v seznamu literatury na monografie, sborníky a elektronické dokumenty, když pod těmito kategoriemi nejsou jen zmiňované typy dokumentů/publikací. V seznamu literatury jsou i původní díla, která autorka neměla v ruce (Ingelhart, Weber, Luckmann...) – vše je v práci citované tzv. „z druhé ruky“ - dle Lužného.(1997).

V práci se objevují některé překlepy, které čtenáře matou - Lužný 2007 - v textu, Lužný 1997 k tomu poznámka pod čarou (s. 13, 18).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z předložené práce je neutrální. Oceňuji, že autorka si zvolila celkem zajímavé téma a náročný terén. Autorka rovněž vhodně uvedla čtenáře do tématu (úvod), v zásadě celkem vhodně vymezila teoretický rámec práce (až na některé výše uvedené výtky), ovšem nepodařilo se jí relevantně představit získané informace z vlastního výzkumu. Základní slabinou předložené práce je nejasné vymezení cíle práce, kterým je „popis“ – a ten je na mnohých místech až příliš vzdálen etnografickému popisu. Zvolená metoda - „pouze“ zúčastněné pozorování – se v daném ohledu může jevit jako nedostatečná, například rozhovory se členy Kruhu, které by byly zacílené na určité téma, by práci jistě prospěly. V práci mi schází jakási interpretační rovina práce (i když u bakalářské práce můžeme toto očekávat jen v omezené míře) či slibovaná kvalitativní analýza a interpretace primárních a sekundárních zdrojů, jak uvádí autorka v závěru práce (s. 56). U vybraných částí textu je nasnadě otázka, co odlišuje práci autorky od „letáků“ či „promovidea“ Kruhu přátel Bruna Gröninga?

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Pokuste se propojit některé představené koncepty v teoretickém rámci práce – např. zmiňovaný koncept charismatického panství – a představte jej v návaznosti na získané informace o Kruhu přátel Bruna Gröninga, je tento koncept vhodný pro interpretaci získaných dat? Definujte limity využití metody zúčastněného pozorování ve vztahu k Vašemu výzkumu.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

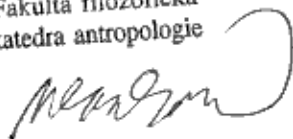
Velmi dobře (v případě úspěšné obhajoby)

Datum: 23.5.2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby bakalářské práce:

Název práce:

Nová náboženská hnutí současnosti. Kruh přátel Bruna
Gröninga

Vedoucí práce:

Mgr. Kateřina Mildnerová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Tereza Žitková, Ph.D.

Průběh obhajoby:

Komise představila posudky na předloženou bakalářskou práci.

Studentka zodpověděla otázky vyplývající z posudků.

Studentka zodpověděla další dotazy komise.

Práce byla obháje na.

Členové zkušební komise:

Prof. RNDr. Ivo Budil, Ph.D., DSc.

RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

PhDr. František Bahenský

Doc. Mgr. Karel Nováček, Ph.D.

PhDr. Pavel Sitek, Ph.D.

Mgr. Michal Tošner, Ph.D.

PhDr. Marta Ulrychová, Ph.D.

Klasifikace: *Velmi dobře*

Datum obhajoby: 31. května 2012

Budil

.....
podpis zkoušejícího